

برخی مسائل اجرایی و فاقد تخصص لازم، خشک‌سالی افغانستان را پذیرفتند؛ ماجرای کانال‌های انحرافی آب چیست؟

هیرمند در مسیر اشتباه

ایران نیست بلکه بحث درصد کاهش نسبی است.

اظهارات عجیب برخی مقامات ایرانی درباره حقابه

معاون استانداری سیستان‌وبلوچستان بدون دانش هیدرولیکی و احتمالا تحت تأثیر برخی اظهارنظرهای غیرکارشناسی مقامات کشوری و بدون بازدید از سد کجکی

در گفت‌وگو با صداوسیما صرفا بر اساس گزارش بازدید هیئت ایرانی در مردادماه، اعلام می‌کند که آب کافی برای رهاسازی حقابه ایران از رودخانه هیرمند وجود ندارد؛

اما تصور نادرست او از معاهده و از سهم ایران در زمان خشک‌سالی افغانستان و نیز از آورد رودخانه، باعث شده مواردی مطرح کند که با منافع ملی منافات دارد.

تأیید یک مقام رسمی ایران مبنی بر خشک‌سالی و نبود آب کافی برای رهاسازی حقابه ایران، مصداق کل‌به‌خودی است؛ در علم دیپلماسی، اگر چنین مسئله‌ای صحت هم نداشته باشد، نباید از سوی یکی از مقامات رسمی کشور تأیید شود. برای جلوگیری از بهره‌برداری افغان‌ها لازم است او و سایر مقامات استانی و کشوری بر اساس معاهده کجکی و میزان جریان آب ماه‌های گذشته رودخانه‌های هیرمند طبق داده‌های ایستگاه آب‌سنجی دeraوود توسط مقامات طالبان و ایران، به نوعی استنباط از ضعف دیپلماسی مبنی بر دانش زبان دیپلماسی و دستاوردهای ذکرشده

طالبان با سیاست اشاعه پشتون است.

این مسئله با هدف کوچ اجباری ساکنان ولایت نیمروز و مهندسی اجتماعی رقم خورده است و دلیل قابل‌قبولی برای پذیرش از سسوی طالبان نیست. از طرفی تصاویر ماهواره‌ای فصل پاییز و زمستان ارتفاعات افغانستان نشان می‌داد که ۴۰ درصد حوضه آبریز هیرمند پوشیده از برف است.

جزیئیاتی از معاهده آبی ایران و افغانستان

مطابق معاهده ۱۳۵۱، از هر میزان بارندگی در حوضه آبریز هیرمند، ایران دارای سهم است. در تبصره ماده پنجم پروتکل شماره یک، مبنای برآورد ماهانه سال آبی نرمال است؛ یعنی اگر در هر ماه میزان تعیین‌شده یا بیشتر آب دریافت شود، سال نرمال و پرداخت حقابه بدون مشکل و کامل است. نوامبر ۱۷۲ هزار ایکرفیت (۲۱۲۰۱۶۰ میلیون مترمکعب)، دسامبر۱۷۶ هزار (۲۱۷۰۰۹۴)، ژانویه ۱۷۸ هزار (۲۱۹۰۵۶۱)، فوریه۲۰۸ هزار (۲۵۶۰۵۶۵)، مارس۵۹۷ هزار (۲۳۶۰۳۹۲)، آوریل ۱۱۵۸ هزار (۱۴۲۸۰۳۸۰)، می یکمیلیون و ۳۳ هزار (۱۲۷۴۰۱۹۴)، ژوئن۴۴۱ هزار (۵۴۳۰۹۶۸)، جولای ۲۱۱ هزار (۲۶۰۰۲۶۶)، اگوست ۱۳۷ هزار (۱۶۸۰۹۸۸)، سپتامبر ۱۲۵ هزار (۱۵۴۰۱۸۶) و (در مجموع چهارمیلیون و ۵۹۰ هزار ایکرفیت (۵۶۶۱۰۷۱۵ میلیون مترمکعب). در ماده چهارم معاهده تصریح شده

«در سال‌هایی که بر اثر حوادث اقلیمی مقدار جریان آب از سال نرمال آب کمتر باشد و ارقام دستگاه آب‌شناسی دeraوود جریان مربوط به ماه‌های قبل ماه مورد بحث را نسبت به ماه‌های مشابه سال نرمال مقدار کمتری نشان دهد، ارقام مندرج در ستون ۴ جدول ماده سوم (تصویر فوق) به تناسبی که در جریان واقعی ماه‌های ماقبل همان سال آبی (در این صورت جریان ماه مارس ماقبل تا ماه مورد بحث) با ماه‌های مشابه یک سال نرمال آبی دارد، برای ماه‌های آینده همان سال آب تعدیل می‌یابد و مقادیر تعدیل‌شده در مواضع مندرج در ماده سوم (سه موضع در سر مرز ایران و افغانستان) به ایران تحویل داده می‌شود. «به طریق منطقی» گرگاه در یکی از ماه‌های آینده بعد از ماه مورد بحث، دستگاه آب‌شناسی دeraوود مقدار آبی برابر با آب ماه مشابه سال نرمال را نشان دهد، آب مورد بحث طبق «ستون ۴ ماده سوم» تحویل می‌شود.»

در هیچ کجای قرارداد صحبت از عدم تحویل سهم

مجمع عمومی جمعیت تولیدگرایان ایران با حضور نماینده وزارت کشور

برگزار شد. اعضای شورای مرکزی این جمعیت برای دوره جدید عبارت‌اند از:

- سیدمحمد بحرینیان ۲_ علی ظفرزاده
- غلامحیدر ابراهیم بای‌سلامی ۴_ حسین ابویی‌مه‌ریزی
- سیدابوالفضل رضوی ۶_ حسین تکفلی
- احمد مرادی ۸_محمدرضا نجفی‌منش
- غلامعلی قزایی ۱۰_ بهزاد خسروانی

ادامه از صفحه اول

اصلاح و پایش مستمر و هوشمندانه شهر

او گفت: «اتفاقا شهر موزه هست! موزه‌ای از هرآنچه می‌بینیم، ترکیبی از همه موزه‌هایی که تا حالا دیده و شنیده‌ایم؛ موزه‌ای که حفظ ارزش‌ها و ارتباطات انسانی در آن، حسن تعلق به مکان و به تبع آن کیفیت زندگی را ارتقا می‌دهد؛ موزه‌ای که قواعد و ضوابطش پیچیده‌تر و متفاوت از موزه‌های معمولی است. موزه‌ای که می‌تواند تلفیقی از کاربری‌ها، سلاطیق، محتواها و ارزش‌ها را در کنار هم و با نسبت‌های متفاوت چیده باشد؛ موزه‌ای که باید آن را از خودمان بدانیم».
درست می‌گفت. چرا فکر می‌کنیم موزه نمی‌تواند پویا و تلفیقی باشد؟

یاسر طیب‌نیا، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه:

انتقال آب دریای عمان به اصفهان در کمتر از یک سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه گفت: پروژه انتقال آب دریای عمان به اصفهان اگر با سرعت فعلی پیش برود تا کمتر از یک سال آینده به بهره‌برداری خواهد رسید. یاسر طیب‌نیا در جمع خبرنگاران اظهار کرد: فولاد مبارکه تأمین تمامی ورق‌های پروژه را عهده‌دار شده است و امیدواریم بقیه سهام‌داران با تأمین منابع مالی به پیشرفت پروژه کمک کنند. وی اظهار امیدواری کرد سرعت پروژه اگر به همین روال باشد، به‌زودی آب دریای عمان به اصفهان خواهد رسید. طیب‌نیا تصریح کرد: با انتقال آب به اصفهان مشکل تأمین آب صنایع حل خواهد شد و برداشت از آبخوان زاینده‌رود به صفر می‌رسد. وی اظهار امیدواری کرد با اجرای پروژه‌های طرح انتقال آب بهشت‌آباد، تونل سوم، سد خرسان و… با همکاری ارگان‌های ذیربط مشکل خشکی زاینده‌رود نیز مرتفع شود.

بهره‌برداری از نیروگاه سیکل ترکیبی تجربه‌ای موفق در ساخت نیروگاه در کشور

طیب‌نیا در ادامه ساخت نیروگاه سیکل ترکیبی را تجربه‌ای موفق در ساخت نیروگاه در کشور دانست و افزود: احداث نیروگاه سیکل ترکیبی فولاد مبارکه با انجام آزمایشات نهایی، فاز اول و دوم آن ظرف ۱۰ روز آینده به بهره‌برداری خواهد رسید. وی اظهار کرد: وارد مدار شدن این نیروگاه در طول ۱۶ تا ۱۷ ماه یک تجربه موفق است. شرایط کشور در بحث انرژی چندان مطلوب نیست؛ چراکه هرساله هم تولید و هم مصرف صنعتی و خانگی افزایش پیدا می‌کند که موجب چالش‌های حوزه انرژی می‌شود.

سرمایه‌گذاری ۲٫۳ میلیارد یورویی فولاد مبارکه در حوزه محیط زیست

مدیرعامل فولاد مبارکه تصریح کرد: اگر بخواهیم با استانداردهای روز دنیا جلو برویم، مباحث محیط زیستی چالش جدی برای صنعت فولاد کشور است اما فولاد مبارکه سرمایه‌گذاری ۲٫۳ میلیارد یورویی در حوزه محیط زیست و انرژی داشته است

۱۱_ بابک علیاری ۱۲_ بهرام شهبازی

۱۳_ سهراب پهلول‌ششایی ۱۴_ بهیار سلیمانی

۱۵_ داود جوانشیری

در بیانیه پایانی جمعیت آمده است که ناهم‌ترازی در سیاست‌های داخلی و خارجی و ناتوانی در آینده‌نگری و سوءمدیریت از مهم‌ترین علل عقب‌ماندگی کشور است. این جمعیت در بیانیه پایانی خود تأکید کرده است که دولت و به‌ویژه نهاد‌های نظامی به‌هیچ‌وجه نباید در اجرای اقتصاد ورود کنند و صنعت بر پایه

نوآوری و حفظ محیط زیست باید اولویت اول کشور باشد.
درحال‌حاضر با تهدید واقعی فقر مادی و نظری، نابرابری و ناهنجاری‌های اجتماعی، ایران شباهتی با شکوه گذشته و حتی با زمان جنگ ندارد و شاخص‌ها و نمود‌های بسیاری، وضعیت ناپاسمان اقتصاد و اجتماع را به‌وضوح نشان می‌دهد. آموزش، درمان، منابع انسانی، محیط زیست و آب نباید به اقتصاد بازار واگذار شود و توسعه پایدار برای جامعه ایران هنگامی محقق می‌شود که شایسته‌سالاری و دموکراسی نهادینه شود.

نوآوری و حفظ محیط زیست باید اولویت اول کشور باشد.

درحال‌حاضر با تهدید واقعی فقر مادی و نظری، نابرابری و ناهنجاری‌های اجتماعی، ایران شباهتی با شکوه گذشته و حتی با زمان جنگ ندارد و شاخص‌ها و نمود‌های بسیاری، وضعیت ناپاسمان اقتصاد و اجتماع را به‌وضوح نشان می‌دهد. آموزش، درمان، منابع انسانی، محیط زیست و آب نباید به اقتصاد بازار واگذار شود و توسعه پایدار برای جامعه ایران هنگامی محقق می‌شود که شایسته‌سالاری و دموکراسی نهادینه شود.

پذیرا، و…- برای‌شان فراهم کنند، تعلق خاطر و علاقه آنها به محل‌شان خیلی بیشتر می‌شود». سعادتی در سخنرانی دوشنبه‌اش در حوزه هنر اسامی محمد سعادتی با این روش ما شاهد بودیم که در منطقه ۱۲ که قیمت ملک در آن هر سال شش درصد تنزل می‌کرد، ناگهان بعد از چند سال اقدامات محلی ما، به بیش از سالی ۱۲ درصد رشد قیمت رسیدیم».
درواقع بحث کیفیت کالبدی بافت یا تک‌بناها کاملا تابع کیفیت زیست‌پذیری بافت است و هرگاه بافتی دچار اختلال جدی در زندگی عادی‌اش شود، زوال کالبدی را نیز شاهد خواهد بود؛

وجود همه مشکلات هنوز قصد داریم از ظرفیت اسمی هفت میلیون و ۲۰۰ تن تولید فولاد تا پایان سال رد شویم. بیان کرد: با محاسبات انجام‌شده ظرف یکی، دو سال آینده، با تولید ناشی از برق آن هزینه احداث نیروگاه جریان می‌شود، این نیروگاه کلاس یک در شهر اصفهان که به لحاظ آلودگی رتبه‌های نخست کشور را دارد، متناسب با شرایط اقلیمی اصفهان تدارک دیده شده است و کمترین مصرف آب و انرژی را دارد. مدیرعامل فولادمبارکه در بخش دیگری از صحبت‌های خود در ارتباط با کاهش قیمت فولاد تأکید کرد: کاهش قیمت جهانی فولاد بر سودآفرینی ما تأثیر می‌گذارد، همان‌گونه که قیمت فروش محصولات ما نسبت به سال قبل با وجود تورم ۴۵ تا ۴۵ درصد، یک درصد کاهش داشت. وی ادامه داد: نکته مهم این است که فولاد آلودگی رتبه‌های نخست این مقاطع از آن نوسانات عبور کرده است، به نوعی بیش از ۴۰ درصد حاشیه سود خود را حفظ کردیم. طیب‌نیا گفت: ما برای بحران‌ها همیشه آماده هستیم، در چهارماه نخست امسال رشد تولید خوبی نسبت به سال گذشته داشتیم و پیش‌بینی می‌کنیم با توجه به روند مثبت اخیر قیمت‌های جهانی، شرایط بهتری را در سال جاری تجربه کنیم.

ادامه از صفحه ۲

گورباچف یک موضع ثابت و منسجم نداشت

● به دوره گورباچف بازگردیم. شما از محتویات پاسخ او (گورباچف) به امام اطلاع دارید؟ اساسا نگاه گورباچف به مواضع امام چه بود؟

درباره پیام امام باید به یک نکته بسیار مهم و تعیین‌کننده توجه کرد و آن نوع فضا و نحوه کار ما با روس‌ها بود. ما با روس‌های ابرقدرت و متکبر از موضع قدرت رابطه برقرار و کار کردیم. بنابراین فضای روابطمان از‌طور بود که رهبری ایران (امام راحل) از رهبری ابرقدرت شوروی می‌خواست عقایدش را تغییر دهد و از الحاد و کمونیسم دست بردارد و به خدابوستی و اسلام روی آورد. ما ذره‌ای مواضعمان را تغییر ندادیم و اجازه ندادیم روس‌ها در افغانستان مستقر شوند، درحالی‌که با حمایت از مجاهدین افغان، ارتش سرخ را زمین‌گیر کردیم و در تهران شعار مرگ بر شوروی هم می‌دادیم. هم‌زمان روس‌ها را پای میز مذاکره آوردیم و روابط استراتژیکی برقرار کردیم و برای اولین بار انواع تسلیحات استراتژیکی برای کشور تأمین کردیم که پایه روابطمان تاکنون است. پس می‌بیند که دیپلماسی در قبال ابرقدرت‌ها اقتضات خاص خود را دارد که بسیار پیچیده، حرفه‌ای و بغرنج است. خصلت ابرقدرت‌ها این است که ابتدا شما را خفیف و حقیر می‌کند و حقارت را باور شما می‌کند که تصور کنید با یک بمبشان از پای درمی‌آیند، بعد روی شما کار می‌کنند تا شما را تابعی از خود کنند. قرآن می‌گوید خصوصیت ویژه قدرتمندان مانند فرعون آن است که «خفیفتان می‌کند تا تابعتان گرداند.» (فاستخف قومه فاطوه) اینجا جا دارد که عنوان کنم بنده نه‌تنها سفیر جمهوری اسلامی ایران نزد ابرقدرت زمان بوم و ازاین‌رو در هیچ شرایطی اجازه ندادم طرف مقابل مسا را خفیف کند؛ نه در مذاکرات، نه در مرادات، نه در پروتکل‌ها و تشریفات، نه در رفت‌وآمدها و نه در هیچ مورد و در هیچ شرایطی اجازه ندادم نُرْها و پروتکل‌های خود را بر ما تحمیل کنند و برعکس. از موضع سفیر و نماینده انقلاب بزرگ اسلامی ایران حتی نُرْها و پروتکل‌های خود را بر روس‌های متکبر تحمیل کردم. من از بدو ورودم به مسکو در دوره شوروی با پافشاری و ایستادگی، آنها را وادار کردم در کاخ کرملین و رئیس‌جمهور شوروی در مقام ابرقدرت متکبر پذیرای بنده شود و مساوی با بنده دور یک میز بنشینند و دو ساعت گفت‌وگو کنند. حتی روس‌های متکبر را وادار کردم به‌جای میزبانی رئیس پارلمانشان از رئیس پارلمان جمهوری اسلامی ایران، شخص رهبر و رئیس‌جمهور ابرقدرت شوروی میزبان و طرف گفت‌وگو با رئیس پارلمان ایران شوند و در کاخ کرملین از او استقبال کنند و به افتخار ایشان ضیافت شام ترتیب بدهند. حتی در زمان تعطیلاتشان رهبران متکبر شوروی در بندر سوچی سفیر جمهوری اسلامی ایران را به‌طور ویژه پذیرفته و مذاکره و توافق کردند. بنده اولین سفیر جمهوری اسلامی ایران بودم که از جمهوری‌های مسلمان‌نشین شوروی قبل از فروپاشی بازدید کردم و با وجود نگرانی‌های موجود، با مسلمانان شوروی قبل از فروپاشی روابط برقرار کردم و بسیاری موارد مشابه دیگر که نه فقط در تاریخ دیپلماسی ایران بلکه در تاریخ دیپلماسی جهان بی‌نظیر و استثنائی است. با همین نگاه تاریخی بگذراندیم اینجا آسیب‌شناسی از سیاست خارجی فعلی مان در قبال روس‌ها داشته باشم و درخواستم از شخص شما وروژنامه «شرق» هم این است که در مکالم حوصله و بدون سانسور آن را منتشر کند. بعد هم به نتیجه‌گیری تاریخی از پیام امام راحل به گورباچف نیز می‌رسم. این را به این دلیل گفتم که اکنون ما در روابطمان با چین و روسیه آن‌طورکه باید یا اعتمادبه‌نفس و محکم عمل نمی‌کنیم. درست است ما به لحاظ اینکه در تحریم هستیم به مرادات با چین و روسیه نیازمندیم، اما نگاه استراتژیکی نشان می‌دهد روس‌ها و چینی‌ها بیشتر به ما نیازمندند تا ما به آنها؛ چینی‌ها برای ورود به خلیج فارس و کسب صدها میلیارد دلار شیوخ به امنیت از نسوی ما نیازمندند که بیشتر، اساسا روس‌ها از

خاورمیانه اخراج شده بودند، با تکیه بر ما و موقعیت ما دوباره وارد خاورمیانه شدند. حالاکار به آنجا رسیده که اینها به خود اجازه می‌دهند با منافع امنیتی استراتژیکی ما در خلیج فارس بازی کنند! نحوه بهره‌برداری ما از ماجرای مک‌فارلین در روابط با روس‌ها نشان می‌دهد رابطه یک‌طرفه با شرق یا با غرب سم مهلک است. نباید اجازه دهیم دشمنان را طرف مقابل بتواند بخواند. ایران باید در روابط خارجی مانند هند طوری عمل کند که نشان دهد همه کشورها و فرهنگ‌ها راه دارد. اگر حتی رابطه دوستانه اما یک‌طرفه با یک ابرقدرت برقرار کنیم، آن ابرقدرت زودتر از بقیه سیاست‌هایش را به ما تحمیل می‌کند. در مذاکرات هسته‌ای روس‌ها و چینی‌ها که متحد ما هستند می‌گویند کنسل آمریکا و مقابل ما می‌نشینند تا فشار آمریکا روی ما را کم‌تر کنند! این خصلت سوءاستفاده‌کننده روس‌ها و چینی‌ها خصلت همه ابرقدرت‌هاست. البته زود طرفداران آمریکا و غرب لُب نکیرند. در چنین شرایطی است که در عین اتحاد با روسیه اما برای برابری و تعادل در روابط ما هم در بحران اوکراین باید در کنار آمریکا و غرب و برای تعدیل و نرم‌کردن آنها مقابل روسیه می‌نشستیم. بر همین اساس قبل از آغاز جنگ اوکراین بنده نظرم این بود که باید به‌عنوان میانجی وارد صحنه بین‌المللی می‌شدیم. با این آسیب‌شناسی از فضای حال حاضر سیاست خارجی‌مان در قبال روس‌ها به خلاصه پیام حضرت امام بازمی‌گردم. خلاصه پیام حضرت امام به شخص گورباچف و مقامات شوروی این بود که ضمن دعوت رهبران شوروی به یکتابوستی و اسلام به آنها هشدار داد که فریب در باغ سبز آمریکا و غرب را نخورند. روس‌ها به این بخش سیاسی و مهم پیام امام توجه نکردند و فروپاشیدند و ۱۰ سال با پلستین به‌سوی آمریکا و غرب رفتند اما نهایتا دست از پا درازتر باختند و کار را به بوتین سپردند تا که امروز به اینجا رسیده‌اند. گورباچف در پاسخ به بخش ایدئولوژیک پیام امام ضمن احترام به حسن نیت امام، اما تصریح کرد که در روابط، عقاید هر طرف برای خودش محترم است. باید بسیار توجه کنیم نوع دیپلماسی برای کشوری با موقعیت ایران خود یک مؤلفه قدرت، هم‌تراز مؤلفه‌های قدرت نظامی و قدرت اقتصادی است. موقعیت‌شناسی، فرصت‌شناسی، حرفه‌ای‌گری و تخصص در دیپلماسی می‌تواند قدرت و توان ملی را چندبرابر کند و برعکس، نابلدی و غفلت در دیپلماسی موجب زوال قدرت و توان ملی می‌شود. این امر به‌ویژه در جهان کنونی درحال‌گذار از تک‌قطبی به چندقطبی برای کشور ما بسیار حیاتی و مهم و تعیین‌کننده است. وجود چندگانگی در روابط خارجی به‌جای روابط یک‌جانبه، موجب می‌شود قدرت‌سازی و اهرم‌سازی نوین کنیم و حتی با خود کشور روسیه نیز روابط را گسترده‌تر و متنوع‌تر بسازیم. درحالی‌که در روابط یک‌جانبه، مناسبات حالت انجماد، رکودیاخته، غیرمتنوع و درجازه پیدا می‌کند. روابط کنونی ما با روسیه با وجود این‌همه اشتراکات به‌ویژه در موقعیت تحریم هر دو کشور، اما دچار رکود است. درحالی‌که ظرفیت بالقوه روابط ما حداقل ۱۰ برابر روابط کنونی است.

ادامه از صفحه اول

مشت‌های آسمان کوب قوی

در غیاب مام میهن هیچ‌کدام برای ملت ما نه‌تنها مادر که حتی لسه بداخلاق هم نمی‌شوند و اگر عکس‌گرفتن با خان‌جیان کافر کروات‌بسته انکار نمی‌شود، آن جماعت ایرانی میهن‌دوست که در ظاهر شبیه آنها نیستند نیز در محدوده توانایی مدیریتی قرار می‌گیرند و الا نفی نیروی انسانی و محکم به خالص‌سازی و هم‌شکل‌بودن چاره‌ساز نیست، زیرا نوعا علما و مجتهدان با یکدیگر اختلاف‌نظر دارند. حال چه انتظاری است که خبرگان صنعت و تجارت و کشاورزی و اقتصاد و سیاست با آسمان‌کوبان حاکم هم‌نظر باشند. تاریخ کشور ما نشان داده است همواره در عین کثرت وحدت ایران برپا بوده است. وحدت به معنی آن که دیگران با ما به وحدت برسند نیست بلکه همه با هم باید به وحدت برسند و دوقطبی جامعه همان‌طورکه بارها مقام معظم رهبری گفته‌اند توطئه دشمنان است و اینکه برخی خود را حزب‌اللهی و انقلابی بنامند و نظام را بخواهند یکسان‌سازی و خالص‌سازی کنند هم سیاستی نادرست است و هم نافرجام و ناموفق- اگر سیاست‌های انقلابی در داخل تدوین شود- نه به معنی پاک‌سازی افراد- و به‌راستی با ویژه‌خواری و رانت‌خواری، اسراف و تبعیض منطقه‌ای مبارزه شود، یقینا همه آن استقبال می‌کنند ولی هرچه توهم یکسان‌سازی و خالص‌سازی بیشتر شود، سرمایه اجتماعی دولت و حاکمیت کمتر خواهد شد و بیشتر سدت‌به‌دامن رابطه با بیگانه‌ها خواهیم شد. رابطه با بیگانگان منطقی و البته مفید است اما حل مسائل در داخل کشور ممکن است و نه در خارج که دیگران به فکر منافع خویش‌اند و نه ما.